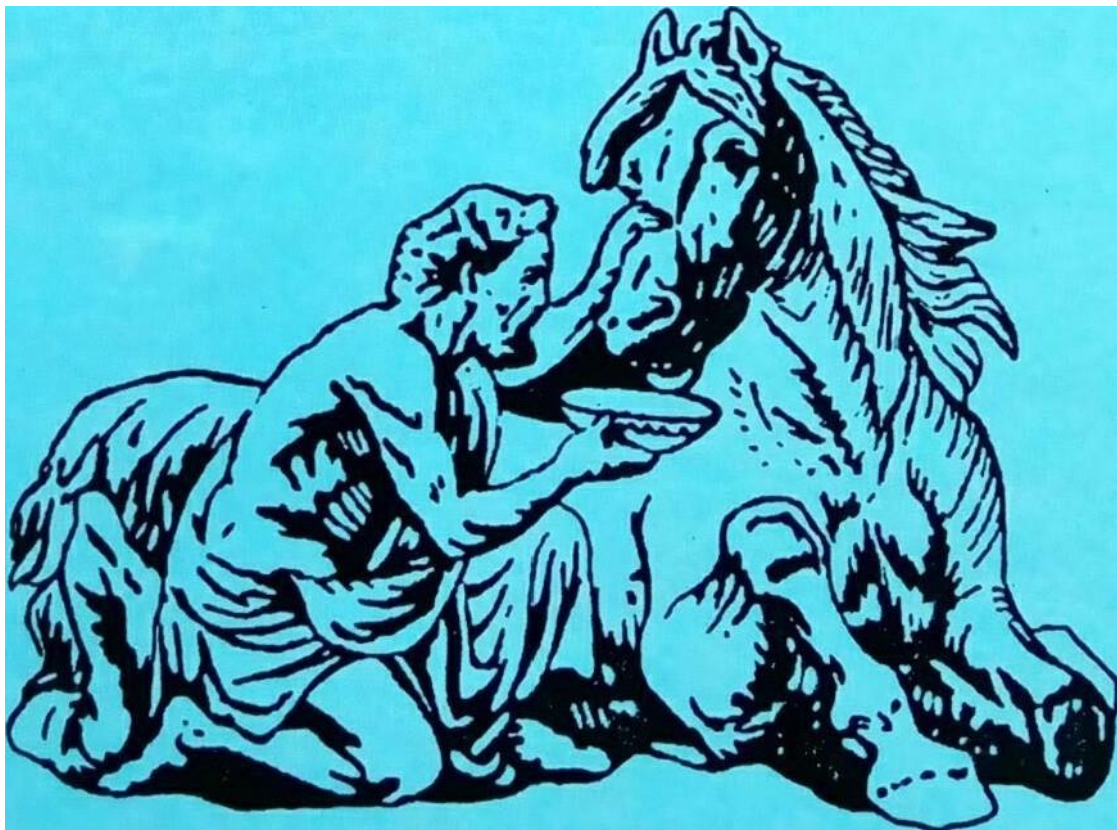

В.І. Левченко, І.П. Кондрахін Л.М. Богатко,
В.М. Безух, В.Я. Колесник, Й.Л. Мельник,
К.Г. Нідзвецький, В.В. Сахнюк,
В.Ю. Чумаченко, Г.О. Щуревич

ЗАГАЛЬНА ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН

ПРАКТИКУМ

В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко,
В.М. Безух, В.Я. Колесник, Й.Л. Мельник,
К.Г. Нідзвецький, В.В. Сахнюк,
В.Ю. Чумаченко, Г.О. Щуревич

ЗАГАЛЬНА ТЕРАПІЯ
І ПРОФІЛАКТИКА
ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ
ТВАРИН

ПРАКТИКУМ

За редакцією
доктора ветеринарних наук, академіка
УААН В.І. Левченка

Затверджено Міністерством аграрної політики України як
практикум для студентів факультетів
ветеринарної медицини
аграрних закладів освіти
III–IV рівнів акредитації

Біла Церква
Білоцерківський державний аграрний

2000

ББК 48.72

314

УДК 619:616.1/4-08/-084:636

Автори:

**В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко,
В.М. Безух, В.Я. Колесник, Й.Л. Мельник,
К.Г. Нідзвецький, В.В. Сахнюк,
В.Ю. Чумаченко, Г.О. Щуревич**

Рецензенти: кандидати вет. наук **М.І. Чумак** (Харківський державний зооветеринарний інститут), **Н.В. Авраменко** (Білоцерківський державний аграрний університет)

Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко та ін. – Біла Церква, 2000. – 224 с.

ISBN 966-7417-08-05

Викладені різні види (етіотропна, патогенетична, замінна) терапії, фізіотерапія та фізіопрофілактика, дієтотерапія та способи приготування дієтичних засобів, фармакотерапія (фіто й апітерапія). Значну увагу приділено терапевтичній техніці – введенню лікарських препаратів і застосуванню деяких методів діагностики і терапії внутрішніх хвороб тварин.

Для студентів факультетів ветеринарної медицини вищих навчальних аграрних закладів та практичних фахівців ветмедицини.

ББК 48.72

ISBN 966-7417-08-05

© В.І. Левченко, І.П. Кондрахін,
Л.М. Богатко та ін., 2000
© БДАУ, 2000

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антибиотики, сульфаниламиды и нитрофураны в ветеринарии: Справочник / В.Ф. Ковалев, И.Б. Волков, Б.В. Виолин и др. – М. Агропромиздат, 1988. – 233 с.
2. Бакшеев П.Д. Штучне опромінення тварин. – К.: Урожай, 1980. – 80 с.
3. Белов А.Д., Беляков И.М., Лукьяновский В.Д. Физиотерапия и физиопрофилактика болезней животных. – М.: Колос, 1988. – 207 с.
4. Березовський А.В. Препарати для ветеринарної медицини. – К.: Урожай, 1995. – 208 с.
5. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных: Справочник / В.И. Левченко, Н.А. Судаков, Г.Г. Харута и др.; Под ред. В.И. Левченко. – К.: Урожай, 1991. – 304 с.
6. Витамины в питании животных (метаболизм и потребность) / А.Р. Вальдман, П.Ф. Сурай, И.А. Ионов, Н.И. Сахацкий. – Харьков, 1993. – 423 с.
7. Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных / Б.М. Анохин, В.М. Данилевский, Л.Г. Замарин и др.; Под ред. В.М. Данилевского. – М.: Агропромиздат, 1991. – 575 с.
8. Внутрішні незаразні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, М.О. Судаков та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 1999. – Ч. 1. – 376 с.
9. Вовк Д.М. Рослинні засоби у ветеринарній медицині. – К.: Урожай, 1996. – 200 с.
10. Довідник по застосуванню біологічно активних речовин у тваринництві / В.Ю. Чумаченко, С.В. Стояновський, П.З. Лагошок та ін.; За ред. В.Ю. Чумаченка. – К.: Урожай, 1989. – 264 с.
11. Калашник И.А. Стимулирующая терапия в ветеринарии. – 2-е изд., доп. и испр. – К.: Урожай, 1990. – 160 с.
12. Канюка О.І., Скороход В.Й., Гуфрій Д.Ф. Клінічна ветеринарна фармакологія: Навч. посіб. – К.: Вид-во УСГА, 1993. – 344 с.
13. Клінічна діагностика хвороб тварин / В.І. Левченко, М.О. Судаков, Й.Л. Мельник та ін.; За ред. В.І. Левченка. – К.: Урожай, 1995. – 368 с.
14. Коваленко Л.И. Методы терапевтической помощи животным: Краткий справочник. – К.: Урожай, 1991. – 208 с.
15. Куничев Л.А. Лечебный массаж. – К.: Выща шк., 1987. – 296 с.
16. Мовсум-Заде К.К., Берестов В.А. Гидролизаты белка в ветеринарии. – Петрозаводск: Карелия, 1989. – 158 с.
17. Патогенетична терапія при запальних процесах у тварин / І.С. Панько, В.М. Власенко, В.І. Левченко та ін. – К.: Урожай, 1994. – 256 с.
18. Практикум по внутренним незаразным болезням животных / В.М. Данилевский, И.П. Кондрахин, А.В. Коробов и др.; Под ред. В.М. Данилевского, И.П. Кондрахина. – М.: Колос, 1992. – 271 с.
19. Усаченко А.А., Левченко В.И. Аэрозолепрофилактика и аэрозолетерапия респираторных болезней телят в СССР: Обзорная информация / ВНИИТЭИ агропром. – М. 1991. – 51 с.
20. Фізіотерапія незаразних хвороб тварин / В.В. Лисенко, В.І. Немировський, П.П. Антоненко та ін.: Навч. посіб. – Дніпропетровськ, 1997. – 100 с.
21. Хмельницький Г.О., Хоменко В.С. Канюка О.І. Ветеринарна фармакологія. – Харків, 1995. – 480 с.
22. Хохлов А.Л. Диагностика и лечение закупорки пищевода у животных. – Л.: Колос, 1971. – 76 с.
23. Яковлев Я.И. Техника введения лекарственных форм животным. – М.: Колос, 1974. – 192 с.

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	3
ВЕТЕРИНАРНА ДОКУМЕНТАЦІЯ (<i>Щуревич Г.О., Сахнюк В.В.</i>).....	3
ПРАВИЛА ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ І БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ХВОРИХ ТВАРИН І ПОДАННІ ЇМ ЛІКУВАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ (<i>Щуревич Г.О., Безух В.М.</i>).....	6
Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕРАПІЯ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ	11
МЕТОДИ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ	11
Класифікація методів застосування лікарських препаратів.....	11
Ентеральні методи введення лікарських препаратів (<i>Левченко В.І., Богатко Л.М., Безух В.М.</i>).....	12
Парентеральні методи введення ліків.....	19
Інструменти для парентеральних ін'єкцій (<i>Богатко Л.М., Безух В.М.</i>).....	19
Ін'єкції лікарських препаратів (<i>Богатко Л.М.</i>).....	23
Інтраперитонеальне введення лікарських препаратів (<i>Сахнюк В.В.</i>).....	30
Введення лікарських препаратів в органи дихання (<i>Богатко Л.М., Сахнюк В.В.</i>).....	31
Аерозолетерапія та аерозолепрофілактика (<i>Левченко В.І.</i>).....	34
Введення ліків в органи сечостатевої системи (<i>Богатко Л.М., Безух В.М.</i>).....	41
Введення лікарських речовин в інші органи (<i>Безух В.М., Сахнюк В.В.</i>).....	44
Зовнішні методи застосування ліків (<i>Щуревич Г.П., Безух В.М.</i>).....	47
ТЕРАПЕВТИЧНА ТЕХНІКА	49
Подання лікувальної допомоги при непрохідності страво- ходу у тварин (<i>Левченко В.І., Богатко Л.М.</i>).....	49
Техніка промивання передшлунків, шлунка і вола лікарськи- ми розчинами та водою (<i>Левченко В.І., Богатко Л.М.</i>).....	52
Техніка відшукування і видалення сторонніх тіл із передшлунків (<i>Левченко В.І., Богатко Л.М.</i>).....	53
Пункція плеври (<i>Богатко Л.М., Сахнюк В.В.</i>).....	56
Штучне дихання (<i>Сахнюк В.В.</i>).....	57
Руміноцентез (прокол стінки рубця) (<i>Богатко Л.М., Безух В.М.</i>).....	57
ВИДИ ТЕРАПІЇ	58
Етіотропна терапія (<i>Левченко В.І.</i>).....	58
Антибактеріальна терапія.....	58
Пробіотикотерапія.....	59
Антидототерапія.....	63
Лікування специфічними біопрепаратами.....	65

Патогенетична терапія.....	66
Терапія, що регулює нервово-трофічні функції (Левченко В.І.).....	66
Рефлексотерапія (Колесник В.Я.).....	74
Імуностимулювальна терапія (Левченко В.І.).....	84
Неспецифічна стимулювальна терапія (Левченко В.І., Колесник В.Я., Мельник Й.Л., Сахнюк В.В.).....	86
Замінна терапія.....	96
Вітамінотерапія (Левченко В.І.).....	97
Терапія мінеральними засобами (Кондрахін І.П., Левченко В.І.).....	101
Ферментотерапія та ферментопрофілактика (Кондрахін І.П., Левченко В.І.).....	110
МЕТОДИ ТЕРАПІЇ.....	115
Дієтотерапія (Левченко В.І.).....	116
Фармакотерапія (Левченко В.І., Колесник В.Я.).....	120
Фітотерапія.....	120
Апітерапія.....	127
Фізіотерапія.....	129
Світлолікування (Левченко В.І., Мельник Й.Л.).....	130
Лазеротерапія (Колесник В.Я.).....	143
Електротерапія (Колесник В.Я., Левченко В.І., Мельник Й.Л.).....	145
Гідро- і термотерапія (Богатко Л.М., Нідзвецький К.Г., Щуревич Г.П.).....	155
Механотерапія (Левченко В.І., Сахнюк В.В.).....	168
Ультразвукотерапія (Левченко В.І., Щуревич Г.О.).....	174
Розділ 2. ЗАГАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ	
ТВАРИН.....	176
ДИСПАНСЕРИЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН.....	176
Диспансеризація корів і нетелей (Кондрахін І.П., Левченко В.І.).....	176
Диспансеризація телят у пологовому відділенні та профілактиці (Левченко В.І.).....	187
Диспансеризація молодняку в господарствах з виробництва яловичини (Левченко В.І.).....	190
Диспансеризація молодняку в період вирощування і відгодівлі (Левченко В.І.).....	192
Методика диспансеризації овець (Кондрахін І.П., Левченко В.І.).....	194
Методика диспансеризації коней (Кондрахін І.П.).....	198
Методика проведення диспансеризації свиней (Чумаченко В.Ю.).....	203
Диспансеризація свиноматок.....	203
Диспансеризація кнурів.....	204
Диспансеризація поросят.....	205
Диспансеризація поросят.....	206
ДОДАТКИ.....	206
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	223

Навчальне видання

Левченко Володимир Іванович,
Кондрахін Іван Петрович, Богатко Леонід Мечиславович,
Безух Василь Михайлович, Колесник Валентин Якович,
Мельник Йосип Львович, Нідзвецький Казимир Генріхович,
Сахнюк Володимир Володимирович,
Чумаченко Володимир Юхимович,
Щуревич Григорій Опанасович

**ЗАГАЛЬНА ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА
ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН**

ПРАКТИКУМ

Редактор С.О.Зайка

Комп'ютерна верстка: С.І.Сидоренко

Здано до складання 12.05.2000 р. Підписано до друку 6.07.2000 р.
Формат 60×84 1/16. Ум. друк. арк. 13. Тираж – 2500. Зам. 643.
Редакційно-поліграфічний сектор відділу НТПІ БДАУ.
09100, Біла Церква, Соборна площа, 8/1, тел. 3-11-01
АТ "Миронівська друкарня".